

Восени 2018 року в Україні стартувала реформа «Нова українська школа». Ще до початку навчання батькам першокласників розказали про інклюзивну освіту та про те, що в класах можуть з'явитися діти з особливими освітніми потребами.

Насправді інклюзивне навчання — це не лише програма для дітей з особливими освітніми потребами. Це освіта для соціальних сиріт, внутрішньо переміщених осіб, біженців та інших незахищених верств населення. Що потрібно знати батькам однокласників дітей з особливими освітніми потребами.

Діти з особливими освітніми потребами можуть вчитися у будь-якому класі?

Ні. Батьки такої дитини можуть обрати школу і погодити вступ із дирекцією. Далі є певні обмеження: в інклюзивному класі можуть вчитися від одного до трьох учнів з інвалідністю, а загальна кількість дітей не повинна перевищувати тридцять осіб.

Чи вистачить у вчителя часу на всіх дітей?

В інклюзивному класі разом зі вчителем на уроці повинен працювати асистент, який допомагає контролювати навчання та приділяє більше уваги дитині з інвалідністю. Він допомагає дитині адаптуватися в класі, працювати на уроці, виконувати домашнє завдання, за потреби супроводжує її на прогулянці, у їдальню та до вбиральні. Якщо асистента вчителя немає, його роботу можуть виконувати батьки або ж людина, яку вони наймають.

Як пояснити дитині, що в неї буде однокласник з інвалідністю?

Варто показати мультфільм, у якому є головні герої з інвалідністю, і обговорити його. Радимо такі мультфільми:

- американський «Тамара» — про те, як глухоніма дівчинка мріє стати балериною;
- іспанський «Мотузки» — про дружбу дівчинки Марії та хлопчика з ДЦП;
- французький «Секрет Маела» — про людей із синдромом Ангельмана (людина з таким захворюванням не може контролювати свої рухи та міміку, часто усміхається і хаотично розмахує руками);

- російський «Акуратна історія» — про шестирічного Микиту, який йде до школи, але має дуже тонку шкіру, а тому завжди повинен бути обережним.

Допоможе й інклюзивна література. Діти сприймають улюблені книжки як природну комунікацію, а історії з них не викликають відторгнення. Рекомендуємо книжки українських авторів: Олени Осмолівської «Сонце в твоєму озері», Вікторії Надикто «Пригоди Даші й Тіні», Євгенії Пірог «Тридцять перший меридіан», збірку оповідань «Тerra інклюзія-2018».

Мені здається, що дитина з інвалідністю все ж гальмує навчальний процес. Що робити?

Інклюзивна освіта гарантована законом, і ніхто не може позбавляти дітей цього права. Крім того, інклюзія — це ще й тест на толерантність і зрілість суспільства. Пройдіть його гідно та покажіть гарний приклад дітям.

Як мені вдома говорити з дитиною на цю тему?

Найголовніше завдання інклюзивної освіти — навчити дітей працювати та співіснувати з усіма. Коли спілкуєтесь зі своєю дитиною про однокласника з інвалідністю, не використовуйте агресивних слів та обов'язково називайте іншу дитину на ім'я. Не забувайте: діти люблять одне одного у грі, тому в позашкільний час створюйте якнайбільше моментів, коли діти можуть взаємодіяти через розваги.

Автор: Наталя Шимків